

Helsingfors/Mariehamn 13.10.2023

Nr 42/23

Hänvisning Ålands lagtings skrivelse
20.9.2023, nr 208/2023.

Till Justitieministeriet

Ärende Utlåtande över landskapslag om ändring av landskapslagen om tillämpning av rikets avfallslag, antagen av lagtinget 20.9.2023.

Landskapslagens huvudsakliga innehåll

I blankettlagen görs ändringar föranledda av ändringarna i rikets avfallslag. Avvikelserna från rikslagen gäller kommunernas transportansvar för kommunalt avfall, producentansvaret, bokföringen över avfall, rapporteringen och kraven på kommunala avfallsplaner.

Lagstiftningsbehörigheten

Landskapslagen berör landskapets myndigheter, kommunernas förvaltning, natur och miljövård, vattenrätt samt näringsverksamhet på vilka områden lagstiftningsbehörigheten tillkommer landskapet enligt 18 § 1, 4, 10 och 22 punkterna i självstyrelselagen för Åland.

Bestämmelserna i föreliggande lagstiftning om producentansvar är att hänföra till rättsområdena natur- och miljövård samt näringsverksamhet, och ingår således i landskapets lagstiftningsbehörighet.

Lagstiftningsbehörigheten gällande stiftande, ändring och upphävande av grundlag utgör riksbehörighet enligt självstyrelselagens 27 § 1 punkt. De grundläggande fri- och rättigheterna garanteras i grundlagen. Med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna berör avfallshanteringen främst det ansvar för miljön som avses i 20 § i grundlagen. Bestämmelserna i den nu aktuella lagstiftningen kan framför allt anses utgöra en strävan att fullgöra det allmännas

skyldighet enligt grundlagens 20 § 2 mom. och 19 § 3 mom. att tillförsäkra alla en sund miljö och att främja befolkningens bästa. Landskapslagen är förenlig med dessa strävanden.

Förordningsfullmakter intas i landskapslagens 3c §, 7a § och 7b §. Med beaktande av den reglering som finns i landskapslagen, den antagna rikslagen samt på området gällande EU-rättsakter kan delegeringsstadgandena inte anses beröra grunderna för individens rättigheter och skyldigheter eller frågor som enligt grundlagen eller självstyrelselagen i övrigt hör till området för lag. Förordningsfullmakterna uppfyller därigenom de förutsättningar för delegeringar som anges i självstyrelselagens 21 § 1 mom. som motsvarar grundlagens 80 § 1 mom.

Ålandsdelegationens utlåtande

Ålandsdelegationen har med beaktande av självstyrelselagens för Åland stadganden funnit att hinder för ikraftträdande av landskapslagen inte föreligger.

Närvarande Ordföranden Holm-Johansson, ledamöterna Dahlén, Lampi, Leino-Sandberg och Siitari.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Marine Holm-Johansson
ordförande

Rainer Åkerblom
sekreterare